Govor predsednice republike ob 82. obletnici bitke pri Kučibregu

Kučibreg, 8. november

Velja govorjena beseda.

Spoštovani predsednik Republike Hrvaške, dragi Zoran,
spoštovane Istranke in spoštovani Istrani z obeh strani meje,
spoštovani predstavniki slovenskih, hrvaških in italijanskih občin,
spoštovani predstavniki borčevskih organizacij, veteranke in veterani,
cenjene obiskovalke in cenjeni obiskovalci,

Najprej se vam iskreno zahvaljujem za topel sprejem in gostoljubnost. Tudi letos smo se zbrali, da bi se skupaj spomnili na dogodke v novembru 1944, ko so na hribih okrog Hrvoj, Kučibrega in Topolovca močne sile nacističnega okupatorja napadle partizane 2. brigade 43. istrske divizije, italijanskega bataljona Alma Vivoda iz Milj in štabne enote poveljstva mesta Koper. Počaščena sem, da sem znova z vami na tem kraju, ki simbolizira povezovanje, tovarištvo in sodelovanje.

Istra je prostor srečevanja slovenskega, hrvaškega in italijanskega naroda ter prepletanja jezikov, kultur in zgodovinskih izkušenj. Ponosni, dobrosrčni in delovni ljudje, ki tu živite in ustvarjate, ste najpristnejši izraz te povezanosti, dobrih medsosedskih odnosov ter bogastva skupnih vrednot in domačih običajev. S svojim delom in načinom življenja oblikujete neprecenljivo skupno istrsko identiteto. Želim si, da bi bilo takih krajev po svetu še veliko več.

V današnjem svetu žal vse prepogosto spremljamo, kako zlorabljanje politične moči, diplomatski pritiski in gospodarsko izsiljevanje izpodrivajo dialog, medsebojno razumevanje in mirno reševanje sporov. Na odnose, ki bi morali temeljiti na sodelovanju in spoštovanju mednarodnega prava, čedalje bolj vplivajo ozki interesi in lastne koristi. Vojne, krivice in človeško trpljenje tudi v 21. stoletju ostajajo del naše stvarnosti. Vendar se z njimi ne smemo sprijazniti. Čeprav državna ozemlja razmejujejo meje, je naša odgovornost, da tudi čezmejno gradimo vezi med ljudmi, ohranjamo spomin na skupno zgodovino in namenjamo ustrezno skrb kulturni dediščini, ki nas povezuje.

Spoštovane in spoštovani.

Odločni upor Slovencev, Hrvatov in Italijanov proti fašizmu in nacizmu je svetel zgled skupnega boja za svobodo misli, volje in prepričanj. Je dokaz, da je mogoče v prizadevanjih za svobodo in dostojanstvo vseh preseči razlike in posamične interese ter da so pogumni posamezniki za te vrednote pripravljeni žrtvovati tudi svoja življenja. V življenju posameznika in skupnosti bomo težko našli večji izraz poguma

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

in človečnosti, kot je pripravljenost postaviti se po robu zatiranju ter braniti pravico vsakogar do mirnega, svobodnega in dostojanstvenega življenja.

Borci koprskih partizanskih enot, istrske brigade in bataljona Alma Vivoda so z uporom proti narodnemu izbrisu, nasilju, sovraštvu in razčlovečenju dokazali, da temeljne civilizacijske vrednote ne poznajo meja. Skupaj so rekli ne svetu, v katerem bi o vrednosti človekovega življenja odločala ideologija, narodnost ali rasa. Njihov boj in njihove žrtve nas trajno zavezujejo, da si kljub globokim zgodovinskim ranam prizadevamo za sožitje, krepimo zaupanje in gradimo mirnejšo prihodnost za prihodnje rodove.

Verjamem, da z današnjo spominsko slovesnostjo in skupnimi projekti na področjih kulture, izobraževanja, gospodarstva, varnosti, pomorstva ter povezovanja občin in civilne družbe nadaljujemo in krepimo njihovo izročilo. Dobro sosedstvo zahteva pošten odnos do zgodovine, spoštovanje žrtev ter pripravljenost prisluhniti in razumeti drug drugega. Istra nas uči, da sožitje potrebuje vsakdanjo skrb. Slovenci, Hrvati in Italijani s takšnim odnosom ohranjamo Istro kot skupni prostor dobrega sosedstva in gradimo prihodnost, v kateri ima vsakdo svoje mesto.

Naj Istra ostane prostor, kjer se ljudje počutijo doma, kjer spoštujemo različnost in s sodelovanjem ustvarjamo skupno prihodnost. Naj bosta v vseh treh državah medsebojno zaupanje in prijateljstvo vodilo tudi pri političnih odločitvah ter navdih za skupna prizadevanja za mir, varnost in povezanost v Evropi in svetu.

Slava padlim in naj ne bo nikoli pozabljeno.